

Søknad om bedriftsnettverk for økt bruk av nordnorsk skog

Prosjekttittel: Økt bruk av nordnorsk skog – et bedriftsnettverk for verdiskaping, kunnskap og samfunnsansvar

Bakgrunn og behov

Nordnorsk skog er en uutnyttet ressurs med stort potensial for lokal verdiskaping. I dag foredles trolig under 10 % av avvirket tømmer lokalt, og verdikjeden preges av fragmentert samarbeid og lav innovasjonsgrad. Skogen er en viktig samfunnsressurs som klimaregulator, råstoffleverandør og bidragsyter til biologisk mangfold og arbeidsplasser. Prosjektet adresserer behovet for økt lokal foredling, styrket verdiskaping og kompetanse, samt grønn omstilling i tråd med nasjonale klimamål og bioøkonomistrategier.

Deltakerne i bedriftsnettverket

Alle små og store virksomheter i verdikjeden fra skog til ferdige produkter og tjenester er velkommen som medlemmer.

Fellesnevneren for medlemmene er skog og tre som utgangspunkt for foredlede produkter og konsepter. Bedriftene kan representerer både tradisjoner og evne til å tenke nytt, med fokus på bærekraftig utvikling og deling av kunnskap.

Alle virksomheter innen trebasert næring kan opptas som medlemmer i nettverket. I tillegg kan interesse- og bransjeorganisasjoner, kompetanse- og utdanningsinstitusjoner, regionale utviklingsaktører og forretningsmessige tjenesteytere søke om medlemskap.

Nettverket åpner også for medlemskap innen andre sektorer, som f.eks. finans.

Samarbeidspartnere og andre interessenter

Nettverket åpner for at interesse- og bransjeorganisasjoner, kompetanse- og utdanningsinstitusjoner, regionale utviklingsaktører og forretningsmessige tjenesteytere kan være samarbeidspartnere. Enkeltaktører som skogeiere kan både omfattes av denne kategorien eller de kan være medlemmer som beskrevet over.

Det skal normalt ikke være eierforhold mellom bedriftene.

Store bedrifter og kunnskapsaktører i Norge eller i utlandet kan delta, men norske små og mellomstore bedrifter skal utgjøre minst 50 prosent av medlemmene.

Bedriftsnettverket baserer seg på et strategisk samarbeid mellom medlemmene som har felles behov og komplementære ressurser som gir potensial for synergier.

Medlemmene har underskrevet en intensjonsavtale om samarbeid.

Organisering av nettverket og medlemsstruktur

Bedriftsnettverket etablerer en styringsgruppe som fungerer som bedriftsnettverkets styre.

Styringsgruppa settes sammen av 4 medlemmer som representerer relevante deler av verdikjeden. Det er medlemmenes bedriftsledere som kan velges inn i overordnet organisering.

Styringsgruppa styrer etter målbare mål og aktiviteter. Målene må synliggjøre effektene.

Bedriftsnettverket ansetter en prosjektleder som rapporterer til styringsgruppa.

Bedriftsnettverket kan etablere arbeidsgrupper. Arbeidsgruppene etableres ved behov. Formålet er å danne mindre grupper som jobber med spesifikke temaer. Deltakerne kan være ansatte i medlemsbedriftene.

Ressurs- og ansvarsfordeling

Aktør	Rolle	Ansvar
Prosjektleder	Koordinering	Drift, rapportering, kommunikasjon
Styringsgruppe	Strategi	Prioritering, oppfølging
Deltakende bedrifter	Faglig bidrag	Pilotprosjekter, erfaringsdeling
Offentlige aktører	Støtte	Finansiering, tilrettelegging
Forskning/utdanning	Kunnskap	Analyse, innovasjon, opplæring

Formålet med bedriftsnettverket

Formålet med bedriftsnettverket er at medlemmene skal oppleve økt vekst og verdiskaping gjennom utvikling og realisering av nye markedsmuligheter i eksisterende eller nye markeder i utlandet eller i Norge, med utgangspunkt i medlemmenes eksisterende produkter, tjenester, kompetanse og teknologi.

Bedriftsnettverket skal skape et robust, verdiskapende samarbeid mellom skogeiere, treindustri, og andre aktører i verdikjeden, for å:

- Øke bruken av tre og lokale råvarer.
- Styrke lønnsomheten og bærekraften.
- Fremme innovasjon og kompetanse i regionen.

Fokusområder og målsettinger

Nettverket skal samarbeide på fire hovedområder. Hvert område har en målsetting.

Område 1: Økt lokal foredling

Mål: Gjøre det attraktivt å handle lokalt

Bedriftsnettverket skal bidra til å øke andelen lokalt foredlet tømmer fra dagens nivå til 15 % innen 2028.

Indikator: Andel avvirket virke som går til lokal industri (målt i kubikkmeter).

For Nordland i dag, ligger trolig andelen lokalt foredlet tømmer på under 10 % av avvirket volum, kanskje så lavt som 5 %.

Område 2: Verdiskaping

Mål:

Utvikle nye produkter og løsninger gjennom tverrfaglig samarbeid i verdikjeden, med mål om økt lokal bearbeiding og høyere verdi per kubikkmeter trevirke

Bedriftsnettverket skal bidra til at den samlede verdiskapinga fra skogbruk og treindustri i Nordland øker med 50 % innen 2030 (fra 427 mill. kr til ca. 640 mill. kr).

Indikator: Bruttoprodukt fra skogbruk og skogbasert industri (SSB/NIBIO-data).

Område 3: Sysselsetting

Mål:

Øke antall sysselsatte i skogbruksbasert industri med 20 % innen 2030.

Indikator: Antall ansatte i bedrifter som bruker lokalt skogsvirke.

	Sysselsatte personer etter bosted
	2024
	18 Nordland - Nordlândia
02.1 Skogskjøtsel og andre skogbruksaktiviteter	15
02.2 Awirkning	109
02.4 Tjenester tilknyttet skogbruk	50
02.0u Skogbruk og tilhørende tjenester, ufordelt	3
16.1 Saging, høvling og impregnering av tre	12
16.2 Produksjon av varer av tre, kork, strå og flettematerialer	369
17.1 Produksjon av papirmasse, papir og papp	6
31.0 Produksjon av møbler	36
71.1 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet	1 203

Figur 1: Sysselsatte per 4. kvartal, etter næring (SN2007), statistikkvariabel, år og region. Tall fra SSB (<https://www.ssb.no/statbank/table/13470/tableViewLayout1/>).

Område 4: Kompetanse og rekruttering

Mål:

Øke antall personer med relevant skog- og treindustriutdanning i Nordland med 20 % innen 2030.

Øke andelen kvinner inn i verdikjeden med 20 %.

Indikator: Antall studenter som søker seg til naturbruksskolene og relevante fagskoler, høyere utdanning innen skogfag og fagarbeidere innen skog- og treindustri. Antall skoler fra Nordland som deltar på Kon(g)le for en dag og Skoglekene. Antall deltakere på Barnas skogdag.

Område 5: Nettverksbygging og samarbeid, holdninger og kunnskap

Mål:

Styrke kunnskapen om skog og verdiskaping i hele verdikjeden. Bygge stolthet rundt det å eie skog og vårt bidrag til lokal ressursbruk og utvikling.

Bedriftsnettverket har som mål å etablere et robust bedriftsnettverk med minst 30 aktive medlemmer innen 2028.

Indikator: Antall medlemmer som deltar i nettverket og felles prosjekter.

Aktiviteter

Prosjektadministrasjon

Mål:

Sikre god prosjektledelse, fremdrift og koordinering av nettverket, samt etablere nødvendige strukturer og verktøy for effektiv drift og kommunikasjon.

Hva skal vi gjøre:

1. Etablering av styringsgruppe og ansettelse av prosjektleder

Prosjektet vil etablere ei styringsgruppe med representanter fra relevante deler av verdikjeden. Styringsgruppa styrer etter målbare mål og aktiviteter.

Deltakerne i styringsgruppa skal representere medlemmene i nettverket. Hvert ledd i verdikjeden har rett til å oppnevne en representant for sin "gruppering". Det er medlemmenes bedriftsledere som kan velges inn i overordnet organisering. Styringsgruppa fungerer som et styre. Styret har rett på møtegodtgjørelse og honorar.

Styringsgruppa er ansvarlig for at prosjektet får en prosjektleder. Styringsgruppa skal være operativ, og bistå prosjektlederen. Dette skal sikre ønsket framdrift.

Prosjektlederen har det overordnede ansvaret for at nettverket har ønsket framdrift, kommunikasjon, rekruttering, møteledelse og rapportering. Prosjektlederen:

- Er administrativt ansvarlig, organisator og tilrettelegger
- Er ansvarlig for kommunikasjon og publisitet, organisering og gjennomføring av aktivitetsplan, rekruttering og medlemshåndtering
- Deltar i styringsgruppemøter etc.
- Rapporterer til styringsgruppa
- Forbereder styringsgruppemøtene
- Driver informasjonsarbeid ved å utvikle informasjonsmateriell, innhold på nettside, SoMe, presentasjoner etc.

2. Digitale verktøy og domene

Innkjøp av Office-pakke og domene, og innkjøp av ekstern kompetanse for utvikling av nettside.

3. Digitale og fysiske møter

Styringsgruppa skal møtes inntil 12 ganger per år. Det forventes at dette justeres ned når nettverket og prosjektet har ønsket framdrift eller er i drift.

Bedriftsnettverket skal møtes fysisk minimum to ganger per år. Møtene skal sikre aktualitet og aktive medlemmer, bygge nettverkstilhørighet og bidra til å utvikle nettverket. Møtene skal også avdekke problemstillinger som nettverket kan jobbe med, sikre at medlemmene får noe igjen for medlemskapet, sikre god informasjonsflyt og bygge samhold og trygghet slik at nettverket blir en arena for utveksling av ideer og informasjon.

4. Etablering av arbeidsgrupper

Basert på avdekkede problemstillinger og effekten av å møtes i bedriftsnettverket, forventes det at det dannes arbeidsgrupper. Arbeidsgruppene kan enten springe ut av geografisk tilhørighet eller tematiske krysningspunkter. Arbeidsgruppene kan oppstå adhoc eller være satt sammen av

bedriftsnettverket som en strategisk tilnærming. Arbeidsgruppene står fritt til å drive produktutvikling eller utvikle prosjekter, og oppmuntres til å søke ekstern finansiering for sitt utviklingsarbeid.

5. Evaluering og rapportering

Prosjektlederen skal sørge for rapportering til finansør, styringsgruppa, nettverkets medlemmer og eventuelle samarbeidspartnere. Det forventes at det gjennomføres milepælsevaluering, rapportering og sluttrapportering.

Utfordringer:

Utfordringer i gjennomføringen av denne aktiviteten vil være knyttet til koordinering mellom deltakernes ulike interne rutiner og prioriteringer, samt sikre håndtering av budsjett og økonomirapportering. Det vil kunne oppstå utfordringer med å sikre tilstrekkelig med tid og ressurser til den administrative oppfølgingen av prosjektet. Det vil også kunne være utfordringer knyttet til medlemmenes engasjement og med det prioritering og oppmøte.

Framdrift:

Oppstart (måned 1): Etablering av styringsgruppe, avtaler om samarbeid.

Digitale styringsgruppemøter (månedlig): Koordineringsmøter, referater, rapportering og fremdriftsoppfølging.

Fysiske bedriftsnettverksmøter (2 ganger årlig): Planlegging av kommende aktiviteter og årlig rapportering på gjennomført aktiviteter.

Avslutning (sluttfase): Sluttrapport, økonomiavstemming, arkivering av dokumentasjon.

Planlegging og gjennomføring av aktivitetene (løpende)(måned 1–2): Utarbeide prosjektplan, budsjett og kommunikasjonsrutiner.

Kostnad:

Kostnadstype	Tidsbruk	Timekostnad	Beløp
Personalkostnader inkl. overhead	28	700	201 600
Kjøp av tjenester som utgiftsføres			430 000
Totalkostnad			631 600

*) Støtteandel i prosent: 68 %.

Kompetansebygging

Mål:

Bygge kompetanse, styrke nettverk og bidra til produktutvikling og synliggjøring.

Styrke virksomhetenes posisjon/rolle i ønsket retning. Øke forståelsen for verdikjedens behov. Lære av de ulike leddene. Forstå muligheter og begrensninger, slik at den enkelte virksomhet kan tilby det som er etterspurt. Øke min fortjeneste ved å forstå hva som selger.

Hva skal vi gjøre:

Vi skal arrangere fysiske og digitale samlinger. Hyppigheten av disse samlingene avhenger av bedriftsnettverkets kapasitet og behov. Det kan være aktuelt med temabaserte samlinger. Det kan være aktuelt å kjøpe kompetanse i form av forskning eller andre kompetansepersoner,

Vi skal også tilby hospitering og bedriftsbesøk som skal sikre gjensidig læring mellom aktører i verdikjeden.

Utfordringer:

Framdrift:

I løpet av prosjektperioden skal det arrangeres minst to fysiske samlinger og to digitale møtepunkt årlig. De fysiske samlingene skal kombineres med de fysiske bedriftsnettverksmøtene som er beskrevet under Prosjektadministrasjon.

Det kan være aktuelt med flere møter eller fagsamlinger, enten fysisk eller digitalt, i år 2 og år 3, hvis bedriftsnettverket har økonomi og kapasitet til dette.

Kostnad:

Rekruttering

Mål:

Styrke rekruttering til skog- og treindustrien, og synliggjøre muligheter for unge.

Hva skal vi gjøre:

Lærlinge-/traineeordning: Formidling av behov og deltakelse i eksisterende ordninger.

Elev- og studentprosjekter: Oppgaver knyttet til skog og tre.

Synliggjøring: Økt tilstedeværelse i utdanningsløp og messer.

Utfordringer:

Framdrift:

Kostnad:

Synliggjøring av bedriftsnettverket

Mål:

Styrke nettverkets synlighet og posisjon i offentligheten og blant samarbeidspartnere.

Hva skal vi gjøre:

Eksterne møter: Deltakelse i strategiske fora.

Konferanser og messer: Representasjon av hele verdikjeden.

Media og utdanningsinstitusjoner: Aktiv tilstedeværelse og formidling.

Utfordringer:

Framdrift:

Kostnad:

Utviklingsoppgaver

Mål:

Styrke medlemmene og verdikjeden gjennom nye verktøy, markeds plasser og felles profilering.

Hva skal vi gjøre:

Læringsressurser: Digitale ressurser for skoler og barnehager.

Markeds plass for lokalt råstoff: Digital portal for kjøp/salg og synliggjøring.

Sertifisering og sporbarhet: Kartlegging av muligheter og støtteordninger.

Samarbeid med FoU-miljøer: Fremme utviklingsbehov.

Utfordringer:

Framdrift:

Kostnad:

Budsjett og finansiering

Budsjettet omfatter kostnader til prosjektledelse, møter, kompetansebygging, rekruttering, synliggjøring og utviklingsoppgaver. Finansiering skjer gjennom medlemsavgifter, støtte fra Innovasjon Norge og eventuelle eksterne bidrag (f.eks. Samfunnsløftet).

Medlemsavgift

Nettverksmedlemmene betaler en medlemsavgift for deltakelsen i nettverket. Denne skal gjenspeile aktørenes betalingsevne i form av følgende struktur:

Aktør	Medlemsavgift per år
Virksomhet 0 ansatte	1 000
Virksomhet 1-3 ansatte	1 500
Virksomhet 4-6 ansatte	2 000
Virksomhet 7-10 ansatte	3 000
Virksomhet 11-15 ansatte	5 000
Virksomhet 16-20 ansatte	7 500
Virksomhet < 20 ansatte	10 000
Medlemsforeninger	10 000
Andre	10 000

Satsene for medlemskap skal gjøre det enkelt for både små og store virksomheter å bli med, uavhengig av økonomisk kapasitet. Medlemsavgiften skal sikre at flere aktører i verdikjeden kan delta, noe som gir et mer robust og representativt bedriftsnettverk. Medlemmene bidrar først og fremst med tid, kompetanse og engasjement i aktiviteter og prosjekter, og ikke med store kontantbeløp. Den største gevinsten for medlemmene er tilgang til nye markeder, kompetanse og relasjoner.

Beregnete inntekter fra medlemmene:

Aktør	Medlemsavgift per år	Antall år 1	Antall år 2	Antall år 3
Virksomhet 0 ansatte	1 000	5	7	10
Virksomhet 1-3 ansatte	1 500	2	3	4
Virksomhet 4-6 ansatte	2 000	1	2	3
Virksomhet 7-10 ansatte	3 000	1	2	3
Virksomhet 11-15 ansatte	5 000	1	2	3
Virksomhet 16-20 ansatte	7 500	1	2	3
Virksomhet > 20 ansatte	10 000		1	2
Medlemsforeninger	10 000	1	2	2
Andre	10 000		1	2

Medlemmer totalt		12	22	32
TOTALT		35 500	86 500	128 500

Bedriftsnettverket kan søke å innhente komplementær finansiering fra andre kilder, som kan inngå som bedriftsnettverkets kontantbidrag.

Forventede effekter og samfunnsnytte

Prosjektet vil bidra til økt lokal verdiskaping, grønn omstilling og styrket konkurransekraft. Effektene inkluderer flere arbeidsplasser, bedre ressursutnyttelse, redusert klimabelastning og økt kompetanse i regionen. Nettverket vil skape synergier mellom aktører og styrke Nord-Norges posisjon innen skog- og treindustri.

Risiko og tiltak

Risikoer inkluderer lavt engasjement, koordinering mellom aktører og økonomiske utfordringer. Tiltak for å redusere risiko er

- Tydelig kommunikasjonsplan
- Forpliktende avtaler
- Profesjonell prosjektledelse
- Kontinuerlig evaluering